Úlohy lektora vo vzdelávaní dospelých so zameraním na proces vzdelávania :)

Dr. Paul Liu vedie účastníkov kurzu *Dáta a umelá inteligencia* v práci

Vzdelávanie dospelých má svoje špecifiká: účastníci sú skúsení, pragmatickí, orientovaní na riešenie problémov a očakávajú okamžitú využiteľnosť poznatkov.

Lektor preto nie je len „učiteľ", ale facilitátor[1] učenia, ktorý riadi proces tak, aby bol efektívny, praktický a rešpektoval skúsenosti účastníkov.

1. Analýza potrieb a plánovanie vzdelávania

- Zisťuje vzdelávacie potreby účastníkov (formálne aj neformálne).
- Pripravuje obsah, metódy a aktivity tak, aby boli relevantné pre prax dospelých.
- Stanovuje vzdelávacie ciele a navrhuje logickú štruktúru kurzu.

2. Riadenie procesu učenia

- Vytvára podmienky, v ktorých sa dospelí môžu aktívne učiť.
- Riadi diskusiu, skupinovú prácu, riešenie problémov a praktické aktivity.
- Podporuje samostatnosť účastníkov a ich zapojenie do učenia.

3. Odborné vysvetľovanie a sprostredkovanie poznatkov

- Prezentuje odborný obsah jasne, prakticky a s dôrazom na využiteľnosť.
- Prepája teóriu s príkladmi z praxe účastníkov.
- Vysvetľuje nové koncepty tak, aby nadväzovali na predchádzajúce skúsenosti dospelých.

4. Facilitácia učenia a podpora reflexie

- Podporuje účastníkov v zdieľaní skúseností a v spoločnom riešení problémov.
- Využíva reflexiu (individuálnu aj skupinovú) na prehĺbenie učenia.
- Pomáha účastníkom prenášať poznatky do pracovnej praxe.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

5. Tvorba učebného prostredia

- Buduje atmosféru dôvery, rešpektu a partnerského prístupu.
- Podporuje spoluprácu, otvorenosť a bezpečné prostredie pre diskusiu.
- Reaguje na rôzne štýly učenia a prispôsobuje tempo aj metódy.

6. Praktický nácvik a rozvoj zručností

- Organizuje modelové situácie, simulácie, prípadové štúdie a praktické úlohy.
- Sleduje výkon účastníkov a poskytuje okamžitú spätnú väzbu.
- Pomáha účastníkom rozvíjať kompetencie potrebné pre ich profesiu.

7. Hodnotenie a spätná väzba

- Priebežne sleduje pokrok účastníkov a poskytuje konštruktívnu spätnú väzbu.
- Využíva rôzne formy hodnotenia (autoevaluácia[2], peer feedback[3], praktické úlohy).
- Vyhodnocuje efektivitu kurzu a navrhuje zlepšenia.

8. Podpora motivácie a sebarozvoja účastníkov

- Pomáha účastníkom uvedomiť si ich silné stránky a možnosti rozvoja.
- Podporuje vnútornú motiváciu a zodpovednosť za vlastné učenie.
- Vytvára priestor pre otázky, diskusiu a individuálne konzultácie.

Lektor dvoma vetami:

Lektor vo vzdelávaní dospelých je facilitátor učenia, ktorý plánuje, riadi a podporuje proces vzdelávania tak, aby bol praktický, interaktívny a orientovaný na potreby účastníkov. Jeho úlohou nie je len odovzdávať vedomosti, ale vytvárať podmienky, v ktorých sa dospelí môžu efektívne učiť a rozvíjať.

[1] Človek, ktorý pomáha skupine pracovať efektívnejšie, ľahšie sa dohodnúť a dosiahnuť spoločné ciele. Neurčuje smer, ale vytvára podmienky, aby sa skupina vedela rozhodovať sama.
[2] Autovaluácia je forma hodnotenia, pri ktorej jednotlivec alebo skupina systematicky posudzuje vlastnú prácu, výkon či pokrok. Jej cieľom je podporiť uvedomenie, zodpovednosť a schopnosť cielene zlepšovať vlastné výsledky.
[3] Peer feedback je forma hodnotenia, pri ktorej si účastníci (rovesníci, spolužiaci alebo kolegovia) navzájom poskytujú spätnú väzbu na svoju prácu či výkon. Podporuje vzájomné učenie, rozvoj kritického myslenia a schopnosť konštruktívne hodnotiť aj prijímať hodnotenie.

Lektor/Lektorka vo vzdelávaní dospelých podľa projektu Sektorovo riadené inovácie (apríl 2019 – december 2022); Úlohy školiteľa vo vzdelávaní dospelých so zameraním na proces vzdelávania; Úlohy učiteľa, majstra odborného výcviku (MOV) a hlavného inštruktora v systéme duálneho vzdelávania (SDV) so zameraním na proces vzdelávania

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania